

Les conclusions

Tot seguit, després d'anunciar que les conclusions definitives estaven essent redactades per una Comissió de la Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia, el secretari senyor Bertran llegí el resum de les conclusions generals del Congrés, que són les següents:

«El Primer Congrés Català de Geografia, convocat per la Societat Catalana de Geografia (filial de l'Institut d'Estudis Catalans) s'ha celebrat a Catalunya de l'onze al quinze del mes de març de 1991.

Les conclusions que es presenten es poden agrupar en dos grans aspectes: els formals i els científics.

Dels aspectes formals del Primer Congrés Català de Geografia cal remarcar els següents punts:

1. S'han celebrat actes previs de presentació a sis ciutats de Catalunya: la Seu d'Urgell, Palafrugell, Sabadell, Reus, Tortosa i l'Eixample de Barcelona.
2. El nombre total d'inscrits ha estat de tres-cents divuit.
3. À més de la *conferència inaugural*, s'han pronunciat *nou conferències de presentació* dels corresponents grups temàtics, s'han efectuat *tres conferències extraordinàries* (Nicolás Ortega, Paul Claval i Peter Gould) i s'han presentat *vint-i-quatre ponències*.
4. S'han rebut setanta-tres comunicacions. Les ponències i les comunicacions es presentaren durant les nou sessions efectuades a Barcelona, a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans.
5. Els actes que es van efectuar el dimarts, dia 12, a nou ciutats (Manresa, Vic, Girona, Cerdanyola del Vallès, Sabadell, Terrassa, Vilanova i la Geltrú, Tarragona i Lleida) van comptar amb una nombrosa assistència de públic, que transcendia de l'àmbit estrictament geogràfic. Aquests actes van ser possibles gràcies a l'eficàcia del treball dels coordinadors locals i a l'ajut d'institucions i d'entitats locals de cadascuna de les nou ciutats.
6. Seixanta institucions i entitats han col·laborat en l'organització d'aquest Congrés, tal com consta en el programa d'activitats.
7. La sessió inaugural del dilluns dia 11 i la de cloenda també s'han efectuat a Barcelona, a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans.

Es pot concloure que el Primer Congrés Català de Geografia ha interessat la comunitat dels geògrafs i la població en general, interès que s'ha manifestat en la participació tan intensa i en l'assistència als actes del Congrés.

Es pot afirmar, doncs, que gràcies a tots, el Primer Congrés Català de Geografia ha assolit els objectius que s'esperaven.

Dels aspectes científics que cal presentar en aquestes conclusions, s'han de remarcar els punts següents:

1. La gran receptivitat que els geògrafs catalans han tingut, ja des de mitjan segle XIX, cap a tots els corrents del pensament geogràfic ha permès el desenvolupament d'una geografia científica i nacional.

2. L'ordenament del territori depèn de l'ordre econòmic, jurídic, polític i social de cada moment. Per a què l'ordenament territorial sigui un reflex de les necessitats col·lectives, cal una consulta profunda a tota la comunitat i als experts, entre els quals hi han de ser comptats els geògrafs.

3. La coneixença del medi físic és imprescindible per a una correcta planificació del territori. Només així és possible de gestionar els riscos i d'evitar que n'esdevinguin catàstrofes. El geògraf ha d'intervenir en la planificació per assegurar l'ús correcte del territori.

4. Les activitats econòmiques han de rebre un tractament integrat, perquè la interdependència entre els sectors econòmics és cada dia més gran. Cal dedicar una especial atenció a les àrees marginals que pateixen el menyspreu d'una inversió que recerca rendiments immediats.

5. La millora contínua de l'accessibilitat incideix en la modificació del concepte de proximitat, cosa que justifica, per si sola, la reflexió constant sobre el fet metropolità. La ràpida evolució de tots els mitjans de comunicació es tradueix en un augment notori de la mobilitat de la població i de la informació.

6. La intensificació de les relacions de Catalunya amb l'exterior obre per al país noves perspectives de participació política i econòmica. Els geògrafs no poden restar al marge d'aquests processos i han de fer sentir la seva veu per contribuir a la millora del paper de Catalunya en l'Europa de les regions.

7. Els geògrafs han de mantenir i incrementar la seva participació en l'actual procés de reforma de l'ensenyament, per tal de garantir el correcte tractament de la geografia amb la incorporació de tendències modernes que incideixin en el teixit social. En aquest sentit, fora bo de crear un grup de treball en què fossin presents els diversos nivells de l'ensenyament.

Especialment, s'ha constatat el sentiment generalitzat d'existència de qüestions que s'han considerat greus i la solució de les quals hauria d'ésser urgent:

- El tractament seriós, profund i col·lectiu dels problemes del camp de secà, dels de l'emplaçament d'abocadors de residus i de la limitació d'aquests i dels que deriven dels transvassaments d'aigües previstos.
- La realització d'un Pla Territorial general de Catalunya amb un previ debat estès a tota la comunitat, sense afirmacions precipitades i amb totes les consultes que es cre-

guin oportunes. Disposar d'aquest Pla és indispensable i urgent perquè del seu contingut depèn el sentit i abast de moltes de les realitzacions necessàries.

- La redacció del Mapa Universitari no pot fer-se com un exercici falsament teòric. Cal tenir en compte tots els factors que impedeixin la reducció del paper rector de ciutats que són centres veritables d'irradiació.
- La divisió territorial s'ha de completar. El debat territorial no és clos i l'actualitat de la seva culminació és plenament sentida a tots els nivells:
 - cal un estudi del repartiment que acabi amb les disfuncionalitats;
 - cal plantejar un ordenament interior de les comarques, que es faci ressò de l'existència de les comunitats menors vives;
 - cal pensar en l'organització supracomarcal i tenir en compte opinions diverses que demanen entitats territorials al voltant de Vic, de l'Alt Pirineu i de les terres de l'Ebre;
 - cal anar al reconeixement del fet metropolità de Barcelona com a àmbit de relacions i com a motor de la comunitat catalana.

Pel que s'ha dit abans, la solució d'aquestes qüestions no es pot fer amb encert si s'oblida de consultar els ciutadans de Catalunya que són els autèntics i únics protagonistes».

Després d'aquesta lectura, el professor Casassas féu el resum del que ha estat el Primer Congrés Català de Geografia i del seu desenvolupament. Va insistir en la idea que es tracta d'un fòrum de debat obert a tothom sense excepcions i que aquest esperit s'ha d'intentar perllongar. Els treballs efectuats han estat de nivell força acceptable, s'han incorporat a les tasques comunes científiques noves generacions de geògrafs i s'ha practicat, vivament i eficaç, la pluridisciplinarietat que es demana tantes vegades.

El professor Casassas va dir que no volia deixar de remerciar els que han contribuït a què les tasques del Congrés es desenvolupin amb regularitat, i que aquest fet es convertís en un acte purament protocolari. Li ho impediria veure participar en les sessions socis fundadors com el doctor Salvador Llobet i el senyor Cristòfor Cardús, al costat de professors universitaris, artesans, professionals d'altres ciències, excursionistes, etc: això demostra que el Congrés ha estat una obra col·lectiva i és a tots, per tant, que cal agrair-los l'èxit innegable que el Congrés ha tingut. Va voler, però, indicar que especialment s'han de mencionar els membres del Comitè Organitzador, de cadascun dels quals va posar de relleu la seva contribució. Anuncià la propera publicació dels materials del Congrés i va demanar a tots els assistents, un esforç complementari per assolir la realització dels objectius previstos.

Finalment, el doctor Salvador Llobet pronuncià un parlament. Agraf a la Societat Catalana de Geografia la convocatòria del Primer Congrés Català de Geografia, que qualificà d'iniciativa agosarada i necessària. Felicità els organitzadors per la cura que havien tingut, tant en la coordinació dels detalls materials, com en la tria dels temes que s'havien de tractar i de les persones que els havien de presentar. Trobà molt encertada la celebració de les sessions a les nou ciutats visitades el dimarts i lamentà que la seva salut delicada no li hagués permès de participar amb més assiduïtat i més intensitat a totes les tasques. Després féu un breu resum de la història de la Societat Catalana de Geografia, que l'any

1935 ell havia ajudat a fundar, i féu notar com en tots els moments la Societat havia sabut estar a l'alçada que li corresponia. Cità l'exemple d'alguns dels presidents i encoratjà, amb paraules plenes d'emoció, a perseverar en aquesta línia de superació, que, segons ell, sempre ha presidit l'actuació de la Societat i que s'ha accentuat encara més aquests darrers anys.

En acabar el doctor Llobet, el professor Casassas, com president de la Comissió Organitzadora declararà clos el Primer Congrés Català de Geografia i iniciades les tasques de preparació del segon.

Els assistents, durant força estona, continuaren a la Sala Prat de la Riba i a les galeries del pati comentant el desenvolupament del Congrés i expressant el desig de veure realitzades les esperances nascudes aquests dies.

La mesa de la sessió de cloenda durant el parlament del doctor Llobet.

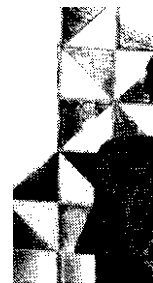
Lectura de les conclusions per part del secretari Enric Bertran.

Paraules finals del doctor Salvador Llobet.

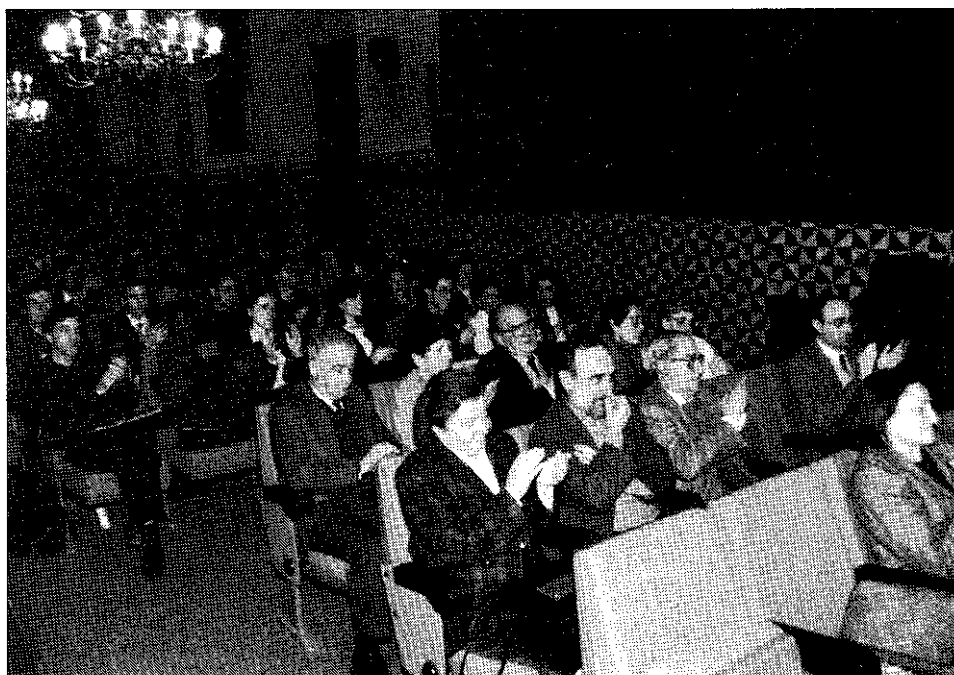
**PRIMER *CONGRES* CATALA
DE
GEOGRAFIA**

435 H

Lis mots finals del Congrés.

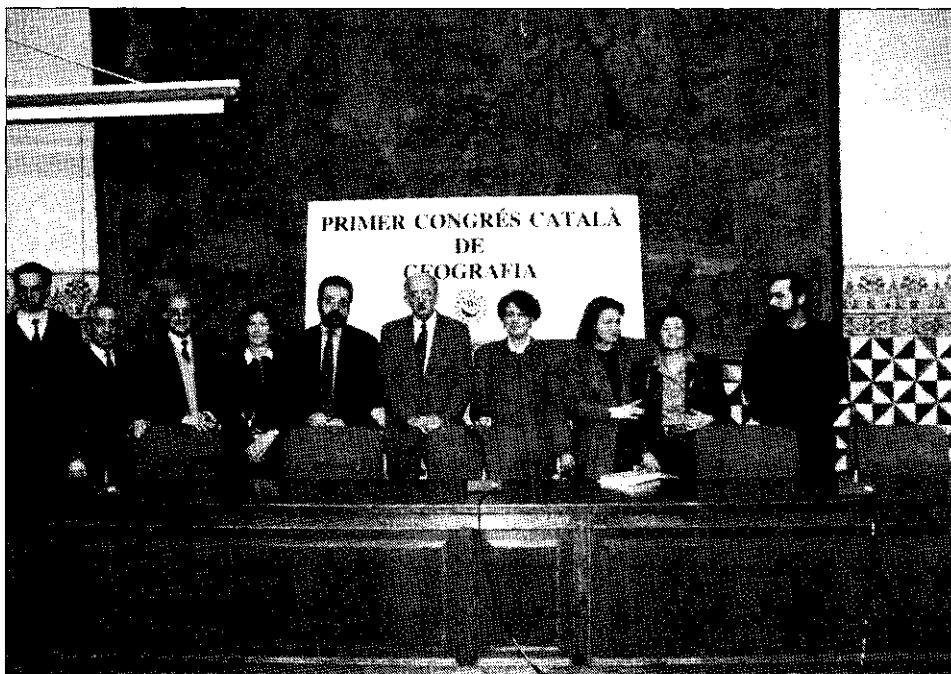

Aspecte de la Sala Prat de la Riba a la sessió de cloenda.

Els assistents a la sessió de cloenda.

Les converses al final del 1 Congrés.

La Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia a l'acabar el Congrés: Joan Tort, Joaquim Cabeza, Vicenç Biete, Montserrat Cuxart, Enric Bertran, Lluís Casassas, M. Dolors Garcia, Roser Majoral, Rosa Ascon i Enric Mendizàbal.